

פעילות לגיל הרך: שמיטת כספים

הרבה סיגל אשר

מבוא:

תשפ"ב היא שנת שמיטה. אחד מסוגי השמיטה שהתורה מדברת עליו הוא שמיטת כספים. מהלך הדורות נעשו ניסיונות הלכתיים שהצליחו לעקוף את הקשיים שבשמיטת כספים. יחד עם זאת מהות הנושא רלוונטית גם לימינו אנו. באילו מקרים אנחנו מבקשים לאפשר לאנשים לשמוט את חובותיהם ולהתחיל מחדש?

דרך מושגי יסוד בחינוך פיננסי (חיסכון, הלוואה) נשאל גם על שמיטת כספים.

מטרות:

3. לעורר את הילדים לפתח חמלה.
4. לבדוק כיצד שוני בנסיבות יכול להביא לשוני בהחלטות.

מהלך הפעילות:

1. לספר את חלק א' של הסיפור "המדבקות של ליה" (נספח 1). לשאול: מה ליה תעשה ביום ההולדת של סבתה? מה שון יעשה? מי היו נוהגים כמו שון? מי היו נוהגים כמו ליה? מה עוד אפשר לעשות? להזמין את הילדים להעלות אפשרויות נוספות (למשל: אפשר לחסוך את כל המדבקות ולא ליהנות מהם עכשיו, אפשר לעשות חיסכון משותף של ליה ושוון, ולצבור יותר מדבקות לשעת הצורך). אפשר להמחיש: מי שהיו נוהגים כמו ליה יעמדו בצד האחד של החדר, מי שהיו נוהגים כמו שון יעמדו בצד השני של החדר.
5. לספר את חלק ב' של הסיפור. לשאול: מה דעתכם על הפיתרון שמצאה ליה? זה נקרא "הלוואה" – לתת משהו שצריך להחזיר אחר כך. שון לא החזיר את אותן מדבקות שהשתמש בהן אלא מדבקות אחרות.
6. לספר את חלק ג' של הסיפור. לשאול: מה אתם חושבים שליה צריכה לעשות? מה הייתם עושים אילו הייתם במקומה של ליה? באילו מקרים הייתם מוותרים על חוב? להעלות טיעונים (למשל: צריך להחזיר חובות, לליה יש הרבה מדבקות, ליה מקבלת בכל שבוע מדבקות נוספות ונטלי לא, נקודות הפתיחה של נטלי ושוון אינן זהות).
2. לחלק לכל אחד/ת מהילדים דף ו-10 מדבקות. הם מחליטים האם להשתמש בכל המדבקות, לשמור חלק מהן במגירה שלהם בגן או לעשות "קופה" מיוחדת שאליה כל ילד/ה יפריש כמה מדבקות, וה"קופה" תשמש ילדים שיהיו זקוקים לה.

נספח 1: סיפור

המדבקות של ליה

חלק א':

ליה אוהבת ללכת לגן. בגן היא משחת עם חברות וחברים, שומעת סיפורים, מציירת וצובעת. היא הכי אוהבת להדביק מדבקות.

את יום שישי ליה אוהבת במיוחד. ביום שישי אופים בגן חלות, ביום שישי המשפחה ביחד. אבל יש סיבה נוספת - בכל שבוע ביום שישי בצהריים הוריה של ליה נותנים לה ולאחיה התאום שון 10 מדבקות לכל אחד.

בכל יום שישי ליה חושבת: מעניין אילו מדבקות אקבל היום.

כשהוריהם נותנים להם מדבקות, שון משתמש מיד בכל המדבקות שלו.

ליה לוקחת את המדבקות, פותחת את המגירה שלה ומוציאה מתוכה קופסת עץ. בזהירות היא פותחת את קופסת העץ, מכניסה אליה שתי מדבקות וסוגרת את הקופסה בעדינות. לאחר מכן היא מכניסה את הקופסה לתוך המגירה, וסוגרת את המגירה.

אחר כך היא לוקחת דף נייר וצבעים, מדביקה את שאר המדבקות שקיבלה ומציירת.

כך בכל שבוע ליה שומרת שתי מדבקות. למה? ליה חוסכת את המדבקות לאירוע מיוחד, למשל יום הולדת של מישהו במשפחה או חג.

והנה יום ההולדת של סבתא הגיע.

חלק ב':

יום ההולדת של סבתא הגיע.

ליה פתחה את המגירה, הוציאה את הקופסה, פתחה אותה בזהירות והוציאה ממנה כמה מדבקות. אחר כך היא לקחה דף נייר וצבעים, ציירה והדביקה את המדבקות והכינה לסבתא ברכה מקושטת במיוחד ליום ההולדת.

גם שון רצה להכין ברכה מקושטת לסבתא, אך לא היו לו מדבקות. מדוע? מפני שבכל שבוע השתמש בכל המדבקות שקיבל, ולא נותרו לו מדבקות.

שון ביקש מליה שתיתן לו מהמדבקות שלה.

ליה הסכימה להלוות לשון 12 מדבקות, ושון הבטיח שיחזיר לליה בכל שבוע שלוש מדבקות. בכל שבוע, כשהוריהם נתנו להם מדבקות, שון נתן לליה שלוש מדבקות, עד שהחזיר לה 12 מדבקות.

חלק ג':

חברתה של ליה, נטלי, ידעה שיש לליה הרבה מדבקות. נטלי ביקשה מליה להלוות לה מדבקות כדי להכין ברכה לאחיה לכבוד ראש השנה. ליה הסכימה להלוות לנטלי 12 מדבקות. כשליה היתה אצל נטלי היא ראתה שאין לה הרבה משחקים כמו שיש לליה ולשון. נטלי סיפרה לליה שהיא לא מקבלת מדבקות מההורים שלה בכל שבוע. ליה מתלבטת האם לוותר על החוב של נטלי אליה.